

Kino leksikon ja grammatika

Christophe ja Olivier Defaye

Õpetan kinoga

kursus 2

Kompositsioon / plaani skaala / vaatenurk

Üldvõte, kaugvõte, keskmine võte, lähivõte... esiplaan, teine võte,
taust, tavanurk, kõrge nurk, madal nurk, teravussügavus.

Kino leksikon ja grammatika

Christophe ja Olivier Defaye

"Kino leksikon ja grammatika" vanuses 6:12, esitatakse mängudest ja harjutustest koosneva kursuse vormis loodud filmidest platvormil: platform.films-pour-enfants.com

See kursus võimaldab õpilastel tuvastada ja kohandada sõnavara, analüüsi- ja väljendusvahendeid, vaid ka läbi viia ettevalmistavad tegevused filmi tegemiseks.

Nähtud © Katie Sung Lee

KOKKUVÕTE

1

Kaader / kaamera sees / kaameraväline / Voice-over

Kadreerimine, kadreerimine, kaamera operaator, võte-tagurpidi võte.

2

Kompositsioon / plaani skaala / vaatenurk

Üldvõte, kaugvõte, keskmine võte, lähivõte... esiplaan, teine võte, taust, tavanurk, kõrge nurk, madal nurk, teravussügavus.

3

Liigutused / Pildistamine / Panoraam / Reisimine / Suum

Märkide ja objektide väljale sisenemine ja sealt lahkumine.

4

Kaader / jada / stseen

5

Ajalugu / Stsenarium / Süžeeskeemid / suund

Tegevuse eeldatav lõpp

Mõistke ja kasutage pildi koostamise tööriistu.
Kuidas raamimine sõnumit mõjutab?

Väljendage oma tundlikkust ja kujutusvõimet kinematograafilise keelega.
Ütle, et sind kuulataks ja mõistetaks, kasutades sobivat sõnavara.
Kasutage väljendusvahendina joonistamist kogu selle mitmekesisuses.

Maaväline haldjas, Olivier Defaye, 2017

Esitlus

Kuidas raamida?

Oma pildi kadreerimiseks ja komponeerimiseks peab kaamera operaator organiseerima tegelased ja objektid põllul ja tehke kaamera paigutamiseks mitu valikut.

Näiteks kui kaamera operaator soovib tegelast kadreerida:

. Kaamera operaator valib kaadris oleva tegelase suuruse.
Ta võib otsustada raamida kogu tegelaskuju või ainult osa tegelasest, näiteks näost.

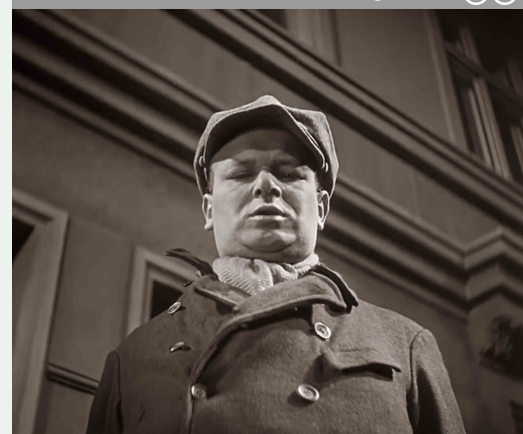
Seda nimetatakse plaani skaala valimiseks.
Väljendiplaani skaalas olev sõna plaan° võimaldab eristada erinevat tüüpi kadreerimist ja igal võtte skaalal on nimi **erinev, üldvõte, kaugvõte, keskmine võte, lähivõte...**

Kui kaameraoperaator otsustab kaadrisse panna mitu tegelast korraga, saab ta seda teha asetage need sügavusele, kaamerast enam-vähem kaugemale.
Sõna plaan° kasutatakse ka objektide või märkide paigutuse kirjeldamiseks sügavuses: eristame seega esiplaani, teist tasapinda ja tausta sõltuvalt nende kaugusest kaamerast. Sest seda kaugust rõhutades saab kaamera operaator mängida teravussügavusega mis vastab pildi osale, mille elemendid on teravad ega ole udused.

. Kaamera operaator valib ka vaatenurga.
Ta valib tegelase raamimise eest, profiilis, tagant ja valib asendi kaamera kõrgusel tegelase suhtes. Ta saab valida nurga tavaline ja asetage kaamera tegelasega samale kõrgusele, a kõrge nurk ja asetage kaamera tegelase kohale või valige a madala nurga alt ja asetage kaamera tegelase alla.

Tegelikkuses tehakse kõik need valikud korraga enne filmima asumist.
Et kõiki neid valikuid enne filmimist meeles pidada, on kaameraoperaatori käsutuses kaks tööriistu: väga praktiline, stsenaarium ja süžeeskeemid (vt 5. seanssi).

Madal nurk filmis M neetud, Fritz Lang, 1931

Režissöör kasutab madala nurga andmiseks tegelane domineeriv, parem positsioon.

Sukeldumine M the Accursedisse, Fritz Lang, 1931

Režissöör kasutab madala nurga andmiseks iseloomu habras, madalam positsioon.

1 Kinos on sõnal shot ka teine tähendus: see on hetk võtte alguse ja lõpu vahel (vt 5. seanss).

Kino küsimused

Küsimustik õpilastele.

. Millised on kaamera operaatori valikud tegelase kadreerimisel?

Võtte skaala, st tegelase suurus kaadris ja vaatenurk.

. Mis on tegelase lähivõte?

Lähivõte on kaader, mis isoleerib osa inimese kehast (nägu, käsi, jalg jne).

. Mis on üldplaan?

Üldvõte on kadreering, mis näitab kogu seadet ja kirjeldab kohta.

. Mis on teravussügavus?

Teravussügavus vastab pildi sellele osale, mille elemendid on fookuses.

. Kus asub kaamera tegelase suhtes kõrge nurga puhul?

Kaamera asub tegelase kohal.

. Kus asub kaamera tegelase suhtes madala nurga all?

Kaamera asub tegelase all.

Sõnavara Lisateave...

Mõnikord nimetatakse lähivõtet lähivõte, ingliskeelne termin.

Ameerika plaan on raamistik

tegelasest reie keskpaigas.

Nimetatud seega sest see on a filmides väga kasutatud kadreeringut Ameeriklased 1910.:1940.

Sukeldumine ja madal nurk

kasutatakse ka termineid maalimine ja fotograafia.

Vähesed udused elemendid a

pilt vastab suurele

teravussügavus.

Tegevused

1. Liigitage filmi kujutised kaadri skaala suurusjärku (6 kuni 12 aastat).

Üldvõte, kaugvõte, keskmine võte, lähivõte...

(selle tegevuse materjal filmidest "Alike" ja "Shipwreced" lk 6 ja lk 7)

2. Moodustage filmist "Kadunud vara" kujutiste rühmad vaatenurga järgi (vanuses 6 kuni 12 aastat).

(selle tegevuse materjal filmist "Kadunud vara" lk 8)

Tavaline nurk, kõrge nurk ja madal nurk.

3. Võrrelge kahte portreed, kasutades sõnu sukeldumine, madalnurk (9-12 aastat vana).

4. Pildistage erineva plaaniga ja erineva vaatenurgaga nutitelefoni foto või video (vanuses 9-12 aastat).

5. Joonista tegelane raamituna kaugkaadris, keskmises võttes ja lähivõttes.

6. Kirjeldage filmis olevate piltide esiplaani, kesktee ja tausta (vanuses 6:12).

(selle tegevuse materjal filmist "Automne" lk 10)

7. Kirjeldage piltide teravaid ja uduseid elemente. (vanuses 6 kuni 12 aastat).

(selle tegevuse materjal "Automne" filmidest lk 11)

Materjalid tegevuseks 1

Liigitage pildid filmist "Alike" võtte skaala suurusjärku.

Printige ja levitage õpilastele filmist pärit pildid ja võtteskaalade määratlused.

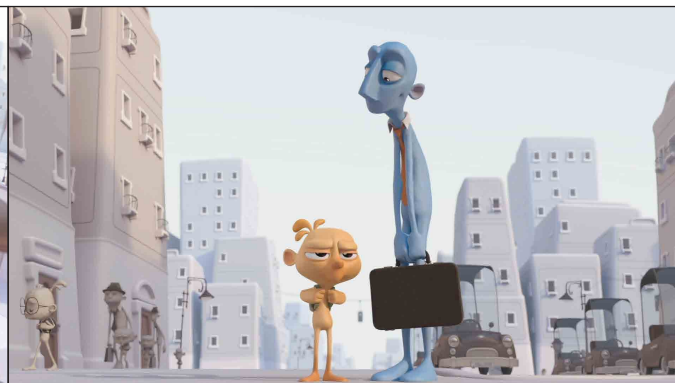

Printimiseks (ilma numbriteta)

①

④

②

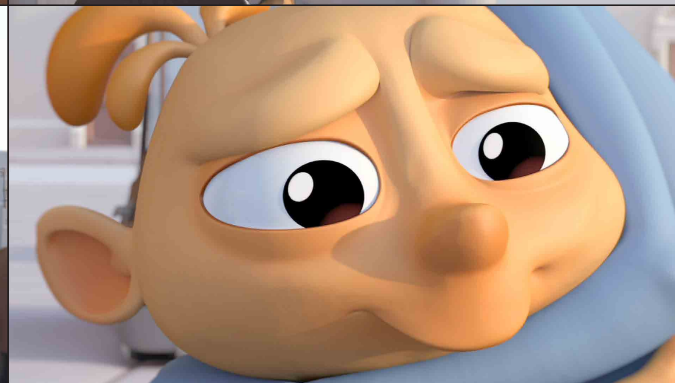
⑤

③

⑥

Sarnasett © Daniel Martinez Lara ja Rafa Cano Mendez

Plaani mastaabid

1. Üldplaneering asetab tegevuse selle geograafilisse ja topoloogilisesse konteksti.
2. Üldplaneering, üldplaneeringule lähedane, keskendub sellisele kohale nagu tänav või väljak.
3. Poolkomplektne võtte katab ainult osa seadistusest.
4. Keskmise kaader raamib ühte või mitut tegelast täielikult.
5. Lähivõtte raamib tegelasi talje tasemel ja loob teatud intiimsuse.
6. Lähivõtte kaadrib väga lähedalt ja keskendub tegelase ilmetele või objektile.

Materjalid tegevuseks 1

Liigitage pildid filmist "Laevahukutud" võtte skaala suurusjärku.
Printige ja levitage õpilastele filmist pärit pildid ja võtteskaalade määratlused.

Printimiseks (ilma numbriteta)

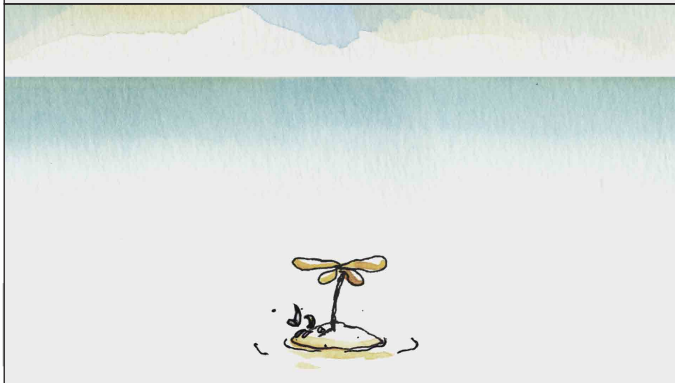
①

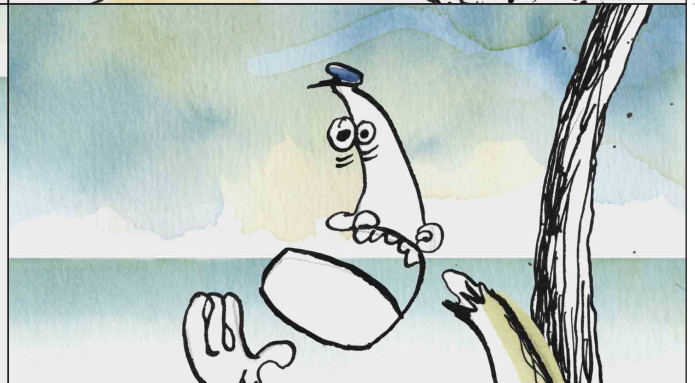
④

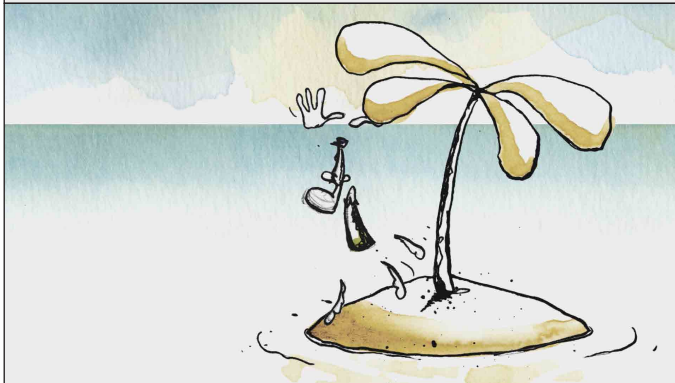
②

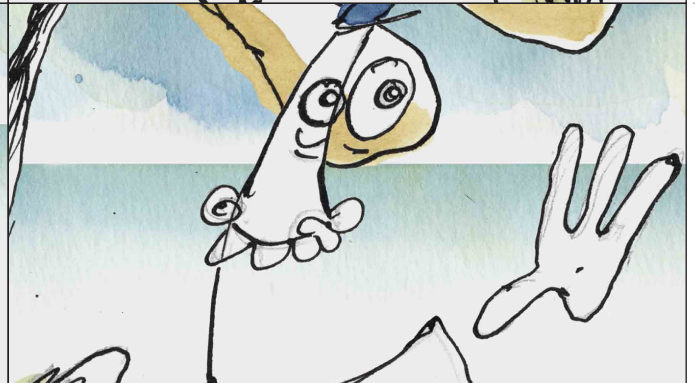
⑤

③

⑥

Laevahukuga © Frodo Kuipers

Plaani mastaabid

1. Üldplaneering asetab tegevuse selle geograafilisse ja topoloogilisesse konteksti.
2. Üldplaneering, üldplaneeringule lähedane, keskendub sellisele kohale nagu tänav või väljak.
3. Poolkomplektne võte katab ainult osa seadistusest.
4. Keskmine kaader raamib ühte või mitut tegelast täielikult.
5. Lähivõte raamib tegelasi talje tasemel ja loob teatud intiimsuse.
6. Lähivõte kaadrib väga lähedalt ja keskendub tegelase ilmetele või objektile.

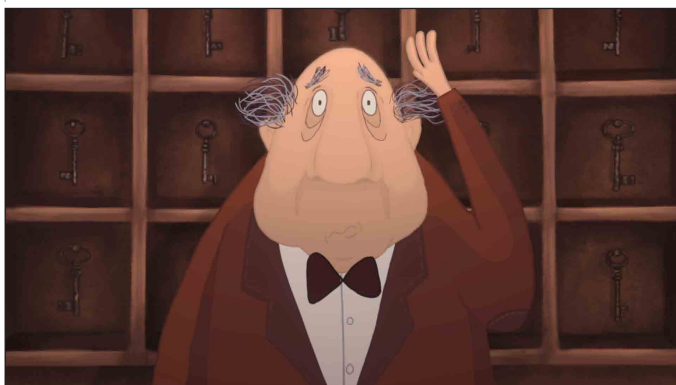
Materjalid tegevuseks 2

Looge filmist "Kadunud vara" pildirühmad vaatenurga järgi.
Printige ja levitage õpilastele filmi pilte ja vaatenurkade määratlusi.

Printimiseks (ilma numbriteta)

①

①

②

②

③

③

Kaotatud vara © Asa Lucander

Vaatenurgad

1. Tavalise nurga all on kaamera tegelaste või objektidega samal kõrgusel.
2. Kõrge nurga all on kaamera tegelaste või objektide kohal.
3. Madala nurga all on kaamera tegelaste või objektide all.

Materjalid tegevuseks 3

Võrrelge kahte portreed, kasutades sõnu sukeldumine, madalnurk ja teatud sõnad allpool (9-12-aastased).
Väike, habras, kahjutu, kaitsev / Suur, imponentne, tugev, võimas...

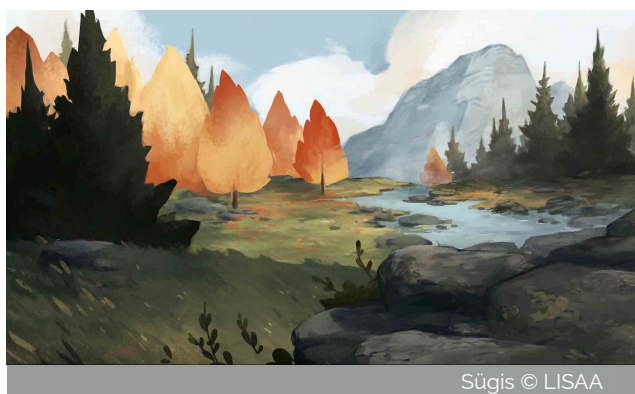

Materjalid tegevuseks 6

Kirjeldage piltide esiplaani, keskteed ja tausta ning kasutage mõnda allolevatest sõnadest (vanuses 6:12).
Ees, taga, eemal, taga, väike, suur...

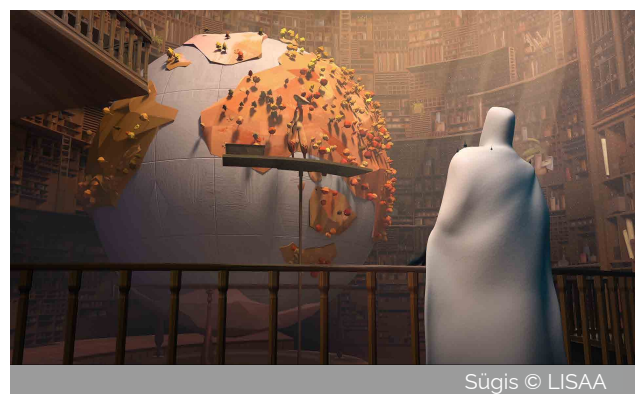

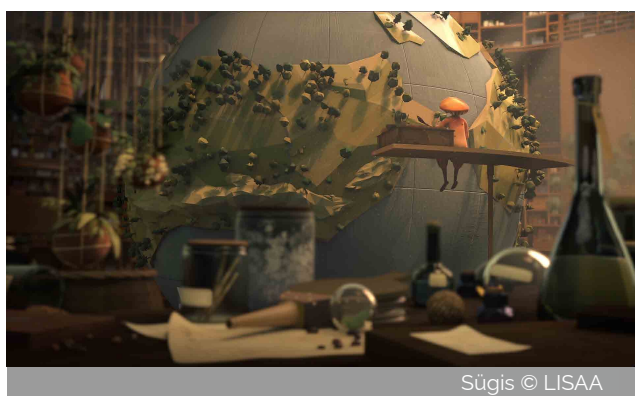

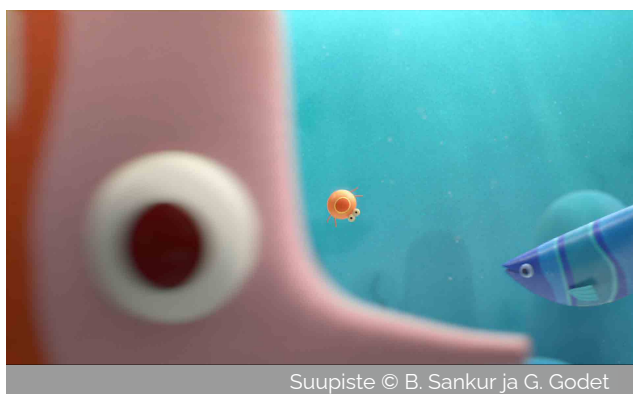

Materjalid tegevuseks 6

Kirjeldage piltide teravaid ja uduseid elemente ning kasutage sõna teravussügavus. (vanuses 6 kuni 12 aastat).

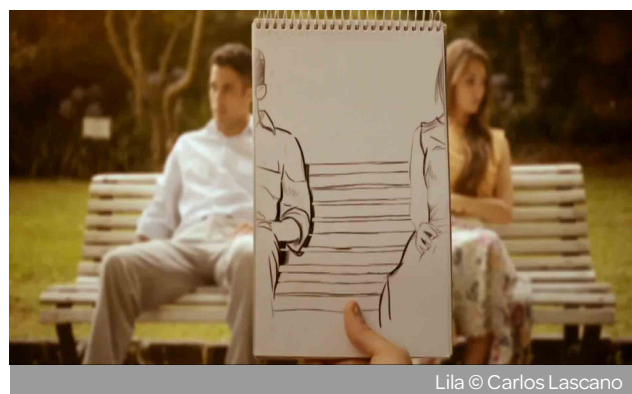
Suupiste © B. Sankur ja G. Godet

Lila © Carlos Lascano

Liblikas naine © Les films du Nord

Ahco teel © Soyeon Kim
